

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНІЙ ЧАСОПИС

Виходить що тижня.

Адреса Редакції і Адм.:

„ПРАВДА“

Львів, вул. Кльоновича
ч. 8. II. пов.

Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА

в краю: Річно 12 зол.

Піврічно 6 зол.

Чвертьрічно 3 зол.

Місячно 1 зол.

За кордоном: Річно 2 ам.
дол. або їх рівновартість.

Подин. число коштує 20 сот.

НОВЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО В ПОЛЬЩІ

Після заяви марш. Шиманського, що зрікається творення міністерства, поручено цю місію послові Янові Пілсудському (братові маршала). Цей переговорював з представниками пос. клубів і була надія, що утворить міністерство. Але в суботу (29/3), коли сойм уже ухвалив бюджет Ян Пілсудський пішов до президента і також зрікся утворення уряду. Тоді вечером того дня появився декрет президента держави, котрим проголошено новий уряд. Склад нового уряду такий: полк. Валерій Славек—голова Ради Міністрів, Генрик Юзефський—мін. внутр. справ, Август Залеський—мін. загр. справ, Йосиф Пілсудський—мін. військ. справ, Станіслав Цар—мін. справедливости, Стан. Червінський—мін. віроісп. і освіти, Л. Пелчинський—мін. рільництва, А. Кюн—мін. комунікації, др. Матакевич—мін. публ. робіт., А. Пристор—мін. праці і сусп. опіки, В. Станевич—мін. земельних реформ, Ігн. Бернер—мін. почт і телеграфів. Управителем мін. скарбу іменований Ігн. Матушевський, а управителем мін. промислу і торгівлі Квятковський. Заприсяження нового уряду відбулося того самого дня 7.15 год. вечером.

ТАКОЖ В НІМЕЧЧИНІ НОВЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗЛОЖЕНЕ З КАТОЛИЦЬКИХ І ПРАВИХ ПАРТІЙ

Минулого тижня прийшло до урядової кризи в Німеччині. Дотеперішній коаліційний уряд, в котрім були також соціалістичні міністри, не могло собі дати ради особливо з фінансовими й господарськими справами держави. Криза тревала коротко. Президент Німеччини Гінденбург поручив утворити уряд др. Бріюнгіві з католицької партії центрум. Він іменований державним канцлером, а інші теки одержали представники інших правих партій (центра, народної партії, господарської партії і т. д.).

ШІКАГО ЗАСИПАНО СНІГОМ

Сніговія, яка шаліла в Шікагу, заподіяла багато шкоди. Верства снігу була груба на пів метра, а в деяких місцях доходила до 1 метра. Залізничні лінії засипані і цілий ряд поїздів прибуває з великим спізненням, а деякі поїзди зовсім загрязли в снігах. Науку в школах перервано. Як день так ніч працюють відділи робітників на вулицях міста і усувають сніг. Телефонічні połącнення з іншими містами перервані.

РАДІСНА ПОДІЯ

Благовіщення.

(Гл. „Церковний Календар“).

Григорій Чупринка*).

НА ПРОВЕСНІ

Гомін, гомін на селі:
Співи, гуки з пересварками,
Легко пара від землі
Лине, вється в небо жмарками.

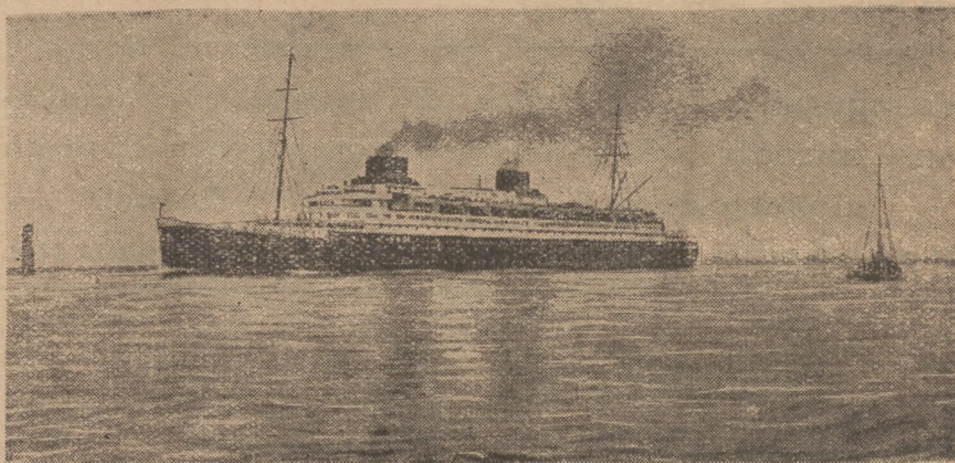
Бють в ковадла ковалі,
Ладять сохи, ладять борони,
Гомін, гомін на селі, —
Ниви, грядки ще не орані.

Скоро, скоро по ріллі
Бризнуть пашнями, як золотом;
Бються, бються на селі
Люди з бідністю та голодом.

В небі лнуть журавлі,
Вються жмароньки срібляні,
Гомін, гомін на селі
Будить чароньки весняні.

*) Поет Г. Чупринка походив з Чернігівщини на Вел. Україні. Брав діяльну участь в будіванню самостійної України. Боровся з повстанцями проти большевиків і погіб від большевицької кулі в київськй підземеллю 1921 року.

Подорож „Европи“ до Америки

В попередньому числі доносили ми, що 19. березня відплив з німецької пристані Бремергафену новий нім. велиткорабель „Европа“. Тепер довідуємося, що його плава до Нью Йорку тревала 4 доби 16 годин і 48 минут. — Таким робом прибув він до Нью Йорку на 54 минути (майже годину) скорше, як „Бремен“ і одержав „синю ленту“, яку

дотепер мав корабель „Бремен“. Перший раз одержав „синю ленту“ англ. корабель „Британія“ що переплив океан протягом 14 днів. Перед війною в 1907 р. одержала „синю ленту“ англ. „Мавританія“ (подорож тревала 5 дів і кілька годин). Від „Мавританії“ відібрав „Бремен“, а від нього тепер „Европа“.

Останнє засідання Сойму і Сенату

Ухвалення бюджету.—Замкнення сесії Сойму і Сенату.

В суботу 29. березня відбулося останнє в цій сесії засідання сойму. Цей день був у Варшаві дуже неспокійний. Маршал Дашинський скликав це засідання, щоби в часі приписанім конституцією ухвалити бюджет. Але тимчасом тревала криза правительства (нове міністерство ще не було сформоване), а посли з одинки (ББ) грозили, що не допустять до засідання сойму. Мабуть приготувляли обструкцію. Довкола сойму і в сусідних брамах сконцентровано багато поліції. В місті були демонстрації.

Тимчасом все відбулося досить спокійно і до поважніших неспокоїв не прийшло. Як писав варшавський „Курєр Поранні“ у надзвичайнім додатку, до злагіднення положення причинився проф. Бартель при помочи директора соймової бібліотеки. Наступило якесь порозуміння з провідником Безпартійного Бльоку полк. Славеком.

Денний порядок сойму обнимав тільки одну точку: звіт бюджетової комісії щодо змін, які запропонував сенат до скарбового закону і бюджетового

прелімінаря на рік 1930/31. Сойм приступив до голосування насамперед над скарбовим законом. Принято всі внески бюджет. комісії з виїмком одного. Сенат пропонував счеркнення того, що міністерство публ. робіт має одержати 10 мільонів кредиту на будову доріг. Соймова бюджетова комісія внесла, щоби поправку сенату відкинути, але сойм того її внеску не прийняв.

З черги приступлено до голосування над бюджетовим прелімінарем. Тут прийнято майже всі внески комісії. Принято також деякі поправки сенату. Після відчитання остаточних цифр бюджету (надвишка доходів над видатками встановлена на 97,815.708 зол.) марш. Дашинський ствердив, що бюджет остаточно ухвалений. Вважаючи це засідання останнім, побажав вкінці всім послам Веселих Свят.

І дійсно незабаром того самого дня появились розпорядки президента держави, котрими замкнено теперішню звичайну і бюджетову сесію сенату і сойму.

—о—

Генерал Кутєпов убитий

Такий вислід слідства паризької поліції

Паризька поліція оповістила вислід слідства у справі таємничого щезнення з Парижа б. російського генерала Кутєпова. Слідство ствердило, що ген. Кутєпова вхопили невідомі люди до автомобіля, потім привезли його над море до пристані Гавр, посадили на човен, котрий поплав до корабля, що стояв на повнім морі. Цей корабель, імовірно большевицький,

завіз Кутєпова до Ленінграду.

Звідти перевезли Кутєпова до Москви, де держали його три тижні у в'язниці на Великій Лубянці. Після слідства, на котрім Кутєпов мусів виявити діяльність протибольшевицьких організацій, Кутєпова вбито. Французькі часописи домагаються, щоби у звязку з розстрілянням Кутєпова французький уряд зірвав дипломатичні й торговельні звязки з СССР.

—о—

На просьбу Т-ва „Просвіта“ висилаємо з нинішнім числом складанки для складання жертв на віднову дому Т-ва „Просвіта“ у Львові.

Передплати тими чеками не можна висилати.

Протиалькогольний рух в Самбірщині

Донедавна цей повіт належав до найбільших консументів алькоголю. От за рік 1929 заборгувався повіт за алькоголь на 48,000 золотих. Та останніми часами прокидається і цей повіт із сну і стає до протиалькогольної боротьби. В шлях. Кульчицях нема вже сьогодні коршми, а було їх не давно ще понад 14. Одного кошмаря, що наміряв тут постройти свій шинквас, прогнанено загрозою плебісциту і він побачивши, що люди не жартують, лишив село в спокою. В **Городищі** переведено пле-

бісцит 3. листопада 1929 р. Село рішило одногосно скасувати три коршми, що розсілися в йому. Рішення обов'язуватиме щойно з початком слідуемого року. **Самбір** сам також рухається. Майже в усіх школах засновані протиалькогольні гуртки. При студеньск. кооп. „Поступ“ відкрито протиалькогольну секцію. Студенти виїздять на села з відчитами. Для самбірського громадянства буде влаштований цикл протиалькогольних викладів. („Відродження“).

— —

Чому комунізм неможливий?

Комунізм неможливий з двох причин: 1) Тому, що він несправедливий, отже противний Божим постановам. 2) Тому, що він противний людській природі. Що комунізм несправедливий, се річ зовсім ясна. Якби був заведений комунізм, то наступилоб таке: Від усіх людей відобралиб усе, що вони мають, то значить: Від селян відобралиб поля, від міщан їх дома, огороди і варштати, від купців їх склепи і т. д.

Словом — ніхто не мавби своєї приватної власности. всяка власність належалаб до держави. Але щоб та комуністична держава могла існувати, то робити казалиб усім, тільки на чужім, на державнім. А тоді і добрий, запопадливий працівник і лінох, який буде викручуватися від усякої роботи, дїставаби на своє удержання. В такій державі мусівби наступити страшний занепад, бо незабаром і добрі, запопадливі працівники зачалиб лінохувати, дивлячися на тих, що викручуються від праці й живуть. Таким чином несправедливість в удержуванні добрих і злих знищилаб усіх людей і їх комуністичну державу.

Та дехто мігби подумати: Ануж лінохи тоді поправилисяб! Таж над ними можна мати контролю і можна їх присилувати до праці. Одначе хто так думає, той не знає людей. Стара приповідка слушно каже, що силуванням коном не доробишся. То відноситься не тільки до коня, але ще більше до чоловіка, бо чоловік має розум до викрутів і як трафиться такий чоловік, що не хоче робити, то нема способу, щоб його заставити до щирої праці. Є й такі люди, що навіть ні голод ні стид не приневолить їх до праці. Буде ходити голодний, обідраний, напів нагий, а до роботи не возьметься.

А є й такі хитрі нероби, що мають іще охоту жити краще ніж ті, що працюють і хотілиби ще розказувати робучим людям.

І якраз такі нероби, найбільше крикливі. То вроджені „комуністи“. Так є в місті, так є й на селі. Скрізь, де тільки появиться большевизм, зараз прискакують до нього всякі крикливі нероби, бо вони хотілиб усе „робити спільним“, комунізувати, нарікаючи, що все зле і що треба зло направити при помочи комунізму.

Що на світі є багато зла й несправедливости, се правда. Але того зла і тої несправедливости, що дійсно є, не дасться направити найбільшим злом і найбільшою несправедливістю, які приносить з собою комунізм.

Що так воно є, видно по Росії. Була се держава така могутна і велика, що вкупі тільки землі не мала жадна инша на цілім світі, навіть Англія, котрої землі розкинені по всіх частях світа й розділені морями. Царська Росія займала безпереривно шесту частину землі на всій нашій планеті, а всім иншим державам, яких є багато, припадала решта. І всего в тій Росії було до сходу: і землі і лісів і соли і води і золота і заліза і плятини і срібла і вугля і звірів

і риб і бавовни. Всі скарби були в її землі, все, що потрібне, родилося на її землях, в її лісах і водах. Була се країна багатша від Америки.

І щож більшовики комуністи зробили з тою багатою країною за 12 літ своєї влади? Догосподарували її до такого стану, що всі, але то всі, з виїмком купки комісарів, попали в таку нужду, якої ще ніколи не було в жаднім краю на світі. От маєте комунізм на прикладі, на практиці. Сьогодні з того „раю“ комуністів товпи селян утікають ночами з жінками і дітьми, а переходять кордон у пільмі, кнеблюють уста своїм дітям, щоб ті криком не зрадили їх переходу і щоб комуністи не завернули їх назад. А перейшовши границю, стають тамошні селяни перед чужими командантами граничної сторожі, складають руки як до молитви і кажуть: „Милосердя! просимо! Не видавайте нас назад до комуністичного пекла! Там Бог відобрав розум властям і вони весь нарід звели на страшну нужду“.

Так виглядає правда.

Хто ту правду про комунізм уже знає, той має обов'язок боротися з комуністичними шкідниками, бо без боротьби з ними може комунізм поширитися по інших краях, у котрих тої боротьби проти нього не буде.

З комунізмом треба боротися як зі злом таким страшним, якого ще не було. Для боротьби з ним не вистарчить лише відкидати комуністичну газету й комуністичну брошуру та не ходити на комуністичні віча і збори. Окрім того треба ще творити протикомуністичні організації й усіма силами підпирати католицьку пресу, щоб вона могла нести світло правди в найдавніші закутини. Хто сего не робить, той посередно помагає комуністам ослаблювати опір проти них і колись може скоштувати комунізму на своїй власній шкірі. А страшна се річ і коли раз усадовиться, то вже не легко її позбутися. Комунізм се найстрашніша панщина, що йде під кличем „свободи“, комунізм се руїна, що йде під прапором „будови“, комунізм се пекло, що називає себе „раєм“. Словом, — комунізм се царство Антихриста, яке давно прочував простий народ, кажучи, що воно настане як страшна кара. І та кара вже є недалеко від нас, о межу.

Отже бережимося, щоб і до нас вона не загостила. Богу молимося, щоб охоронив нас від тої кари, а рук і розуму прикладаймо, щоб комуністична зараза не вкорінилася серед нас, бо інакше велике нещастя спаде на весь наш нарід. Отже ширіть протикомуністичні думки, ширіть католицькі газети і книжки, горніться до католицької Церкви своєї як діти до матери, — поки час і поки страшна зараза не захопила ще душі всего нашого народу.

З попереднім числом розіслали ми чеки! Просимо не зволікати з висилкою передплати!

Присилайте передплату на II-ий квартал.

Протирелігійне божевілля на Радянщині

Протирелігійний рух на Радянщині, що його ширить головно союз безбожників, підпираний більшовицькою владою довів не тільки до зачинення великої кількості церков на Радянщині, та веде цю боротьбу вже такими дикими способами, що ввесь християнський світ

виступив із протестом.

На образку бачимо один із протирелігійних плякатів, які вивішують безбожники на вулицях радянських міст. Під образком на плякаті є підпис „Тріймф християнства“, висміває людей, що несуть хрест.

Большевицькі методи і большевицькі криваві „жарти“

(Допис з городецького повіту)

В Добрянах вибили комуністи вікна в церкві і в домі пароха. Се мав бути „протест“ на читання в церкві розпорядку Ординаріату, взиваючого до молитов за всіх, що в СССР гинуть і терплять муки в обороні віри. Арештовано много бідних, темних селян, що зловитися дали на вудку младенців-комуністів, і солідаризуються з катами селян на Україні.

Недавно в Городку Яг. о 12 год. в ночі згоріла домівка бідного столяр-робітника Т. Т. збуджений хорою жінкою, що не могла спати і спостерігла огонь, метнувся ратувати сплячу рідню. Відтворив двері до сінний, але з сінний бухнув полум'я на хату. Притягаючи двері назад, попав в огні обі руки. Вікно було заслонене з надвору якимсь лахом, і сильно подротоване дротом.

Двері від сінний забиті чи прив'язані. Виратував четверо розіспаних дітей і хору жену через мале віконце в другій хатині, на щастє не забите. Хора просилася: „Лиши мене ту, нащо маю мучитися“. Т. підозріває двох своїх ворогів-комуністів, що задумали з пімсти спалити його wraz з родиною.

Хору відвезено до шпиталю, де на днях померла. Т. кілька разів їздив до шпиталю бандажувати попалені руки; кілька місяців буде нездібний до праці.

На захохоту в церкві парохіяне зложили збіжжя і троха готівки на лічення. Парох забрав до сирітського захисту осиротілі й бездомні діти. Не зважаючи, що Т. також „комунізуючий“. Се християнська відповідь на большевицькі „жарти“.

Подорожний.

Позички на порядний характер

В Америці знають позички на гіпотечку доброго характеру, то зн. що їх забезпеченням є добра слава людини як чесною і порядною. „Позичку на характер“ можна дістати найвище на 300 доларів. Банки, котрі позичають, припускають іменню, що людина з доброю славою не буде псути собі її за марних 300 доларів. Очевидно, що окрім доброго характеру довжник мусить мати ще якесь заняття (люди злого характеру звичайно не мають означених занять).

В 1927 р. в самім Нью-Йорку уділено коло 2 мільонів таких малих позичок на загальну суму 341 мільонів доларів. Банки, які дають такі позички,

є між собою в порозумінню і мають спільне інформаційне бюро так що позичаючий не може „натягати“ по черзі вірителів. Позичаючий мусить виповнити дуже подрібну карту зголошення. Коли та карта годиться з інформаціями банкових агентів, тоді петентові вірять, що він має добрий характер.

Добре також, коли хто свій добрий характер підпре ще добрими меблями. Тоді до довжного скрипту дописує заяву, що на випадок незаплатення довгу відступає банкові свої меблі. Але це не конечно. Також рідко доходить до екзекуції. Що найбільше поліцей принесе довжникові платниче візвання.

Фабрики Форда в Європі

Ім'я Форда згадують часто в часописах, знають його й наші люди, що вернули з Америки, бо не один із них працював у його величезних фабриках самоїздів (автомобілів) і тракторів.

Тепер Форд розсліджує, які платні мають робітники в Європі. З його спонуки утворено комітет „XX Century Found“ (Основа XX століття). Цей комітет звернувся до Міжнародного Бюра Праці з проханням перевести в 12 країнах Європи відповідні розсліди. На цю ціль призначив Форд 25 тисяч доларів.

Зробив він це тому, бо рішився часті свої самоїздової продукції (виготову) перевести в Європу. Він каже, що дешеві авта призначені для робітників. Такі розсліди вже переведено й тепер „Ford Motor Company“ (Фордо-

ве Товариство Моторів) рішилося зосередити більшість своєї продукції призначеної для Європи в Кельні в Німеччині. Покищо європейські робітники не в силі купувати авт, бо їх платні за низькі. Форд у своїх фабриках платить куди вищі платні, як платяться в європейських краях. Найнища платня в нього 16 нім. марок. (В Америці платять від 6 доларів). Само собою, що це причиниться до підвищення платень в інших європейських фабриках. Та каже Форд, що тут нема чого боятися фабрикантам, бо добре платний робітник також стає покупцем і збільшує запотребування виробів. До Європи переносить Форд часті своєї продукції, щоб виминути митні перепони.

— —

Большевицькі городники

Большевицькі статистики вчислили, що коли в Німеччині пересічно припадає на одного їдця 115 кг. городовини, а в Америці 328 кг. то в СРСР тільки 57 кг. на рік. В той час, коли Паризанин з'їдає денно пересічно 900 грамів городовини, Москвич їсть її 6 разів менше. При тім додають, що за петрушкою треба було стояти дві години в черзі.

Так було в Москві в 1929 р., коли в Московській окрузі з 11.800 га городів — 10580 га було в приватних руках, а під картоплею з 64.400 га — 62.600 в приватних руках. Але з початком березня ц. р. большевики створили на папері з тих приватних городів „огородові колхозы, совхозы, артели, комуни і т.п.“

Городову площу розширили (в пляні) до 10.000 га і т. д. Переконалися, що в їх руках опинилося до 60.000 інспектів (парників), оранжерій і т. п.

Та прийшла весна. Пляни плянами, але показалося, що нема насіння. Намічену площу зменшили з 19 тис. га на 15 тисяч. Але і для тої зменшеної площі насіння „хватит“ ледви 18%. Сіялок нема, а про трактори і не згадує. Велика недостача інвентаря. Нема спеціалістів. Знедостачі робочих рук треба буде наймати робітника. А тов. Файнштейн в „Обществі снабженія профсоюзів“ у Москві ще сердиться, що йому докучають „такими питаннями“. (Так пишуть про це московські „Известия“ в ч. 74 ц. р.).

Лінивість у дітей без їх вини

Недавно вийшла з друку обширна праця французького професора Кодет-а на тему фальшивого лінивства у дітей. На це питання не звертають належної уваги ні лікарі, ні вихователі, ні родичі. Дуже часто можна почути таке: дитина моя дуже розумна, інтелігентна, дуже понятлива тільки... лінива. Лінивість без сумніву об'являє злові пристрасті, або хворобливості. Лінивість стверджуємо у дітей хорих родичів. Такі діти можуть бути навіть дуже здібні та не мають певної сили волі і певного почуття обов'язку, яке може показатися пізніше при відповіднім способі нахилування їх до праці. Лінивість може бути виразом надмірного росту тоді треба дитину добре відживляти. Причиною лінивства можуть бути укриті сухоти. І коли лічити оден з цих хворобливих станів, лічимо рівночасно і лінивість. Лінивість показується дуже часто у дітей при початковій епілепсії (падачка), яку оточення не зауважує. Причина лінивства це вкінці невласне відношення між молодістю, а родичами і вихователями. Позірне

тільки несправедливість, яка кривдить хлопця, може спричинити неохоту до праці, а після неї слідує вже лінивість. Його можна вилічити тільки налагодивши як слід зв'язок. Лінивість стверджуємо дуже часто у тих, що дещо заїкаються. І вкінці лінивість це наслідок перемучення і то так фізичного, як і умовного. Дитина перемучена надміром фізичних вправ, не може видобути зі себе сили волі потрібної до поборення лінивства. Такі самі наслідки має і умова перевтоми. Від родичів і вихователів треба вимагати більше зрозуміння для діточої душі. Лінивість не все можна вважати наслідком злові волі або охотою викручуватися від сповнювання обов'язків, бо воно може бути наслідком недуги або невідповідн. виховання. Коли ми бачимо, що родичі б'ють безпідставно дітей тільки за позірне лінивість, мимоволі пригадується нам дотепна скарга хлопчика, який спізнився до школи, бо мама розсердилася і мусіла когось бити, а крім нього нікого не було більше дома.

Пекуча справа

Відозва Голови. Виділу Т-ва „Просвіта“ у Львові.

Дім Т-ва „Просвіти“ у Львові, Ринку 10., се одна з найстарших і найкращих камениць у Львові. Занимає вона три фронти: від Ринку 19'45 метрів, від вул. Руської 65'25 м. і від вул. Бляхарської 19'45 м. Його збудовано не в однім часі, але около 1760 р. князь Любомирський отримав дві одноповерхові каменички від Ринку і кілька каменичок, згл. офіцин одноповерхових від Руської вул. і Бляхарської і надбудував над ними другий поверх так, що будинок в теперешнім виді стоїть около 170 літ. Коли побудовано згадані каменички і офіцини одноповерхові, годі сказати. Та цей будинок мимо великої історично-архитектурної вартости має ту хибу, що з огляду на неоднотайну будову вимагає від часу до часу дбалої і коштовної консервації. Частину консервації цього будинку від Ринку переведено в р. 1923 і 1925 коштом около 24.000 зол., а тепер негайних консерваційних робіт вимагають дальші часті будинку тимбільше, що магістрат м. Львова наказав найдалі до 30. мая ц. р. відновити фасади камениць від вул. Руської і Бляхарської. Тут треба ще зазначити, що дім „Просвіти“ належить до тих будинків, що стоять під охороною консерваторів і його віднова не є така проста річ.

Властитель не може поступати, як сам хоче і як йому подобається, але під оком консерваторів дім має зберегти усі прикмети давнини. Розуміється така віднова будинку дуже коштовна і коштуватиме не менше 30 000 зол.

Ці кошти перевищують фінансову спроможність Т-ва „Просвіта“, тому Гол. Виділ звертається до всього українського громадянства з проською о датки на ту ціль. Сеж ходить о дім „Просвіти“, а тим самим о дім, який є власністю цілого народу, власністю кожного з нас. Ми хочемо вірити, що ніодін український громадянин, до якого рук дійде ця відозва не відмовиться прийти з помічю „Просвіти“. Не вимагаємо великих датків, але нехай всі жертвують, а дім „Просвіти“ прибере гідний вид без нового обтяження Т-ва „Просвіта“, яке під нинішню пору потребує багато гроша на освітню роботу. Датки просимо пересилати долученим чеком.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОСОЛ

Найвисший суд видав вирок в справі виборчого протесту в окрузі: Тернопіль, Збараж, Тереховля, Чортків, Скалат, Підгайці, Бучач, Гусятин, Борщів, Заліщики і уневажнив посольський мандат дотеперішньому послови з „одинокі“ Кароліви Воєводи, а признав оден мандат листі ч. 18 (УНДО). Послом зістане п. Яворський, адвокатський апліканд в Підгайцях.

Рівночасно постановив найвисший суд перевести доходження в справі виборчих надужит в 53. окрузі Станіславів, Коломия, Городенка, Надвірна, Товмач, Снятин.

Паломництво до Люрду

У відповідь на численні запити відносно паломництва до Люрду, Марійське Товариство Молоді подає до відома, що до зголошення потреба 1/ Ім'я і прізвище 2/ становище 3/ день, рік і місце уродження 4/ місце замешкання й 5/ місце горожанської приналежності. Кожний паломник мусить при зголошенню подати туру, якою хоче вертати домі, або чи хоче по дорозі остати в якійсь місцевості до часу важности пашпорту. Для хорих учасників паломництва Мар. Тов. Молоді подбає про окремий транспорт туди й назад, окремий харч як рівнож і приміщення, але ціна для всіх остає ця сама. Ніяких знижок не видається. Пригадується, що зголошення кінчиться з останнім днем квітня. Гроші висилати до Земельного Банку на conto „Паломництва до Люрд“.

МАРІЙСЬКЕ ТОВАРИСТВО МОЛОДІ
Львів, Скринка поштова 108.

ЩО БУДЕ З СОЙМОМ?

На зборах клубу ББ (одинки), які відбулися 1. квітня, новий прем'єр Валерій Славек зрікся з дотеперішнього головування в клубі. Крім цього зазначив він у довшій промові, що післятравневий досвід доводить до конечности, щоби теперішній сойм не мав більше голосу. Прем'єр буде старатися, щоби перевести нові вибори. З цього видно, що сойм не буде вже скликаний.

В путах „колхозного“ божевілля

Недавно в ч. 10 „Правди“ подали ми голос німецького професора Аугагена про недолю селянства на Радянщині. Сьогодні передаємо інший, не менше поважний голос. Це стаття Павла Шеффера, довголітнього кореспондента німецького часопису „Берлінер Тагеблят“ в Москві. Шеффер поїхав тепер до Америки і з дороги вже прислав до Берліна цікаву статтю про селянську політику большевицького диктатора Сталіна.

В тій статті пише Шеффер, що коли Сталін почав насильно переводити колективізацію сільського господарства, то не предвидів одного.

„Він не предвидів зовсім незвичайного способу, котрим буде боронитися село, способу очевидно несвідомого. Село покірно пішло в „колхози“, знищивши своє нерозвинене одиничне господарство. Як саранча пішло селянство в колхози, домагаючися взаїну за ту нову панцину виживлення себе. Селяне замінилися в „живий інвентар“ нового пана.

Але в колхозах та саранча ненайшла нічого окрім „головотяпства“ і Ста-

лін мусів затрубіти відророт і скинути відповідальність на неповинних у нічім виконавців своїх приказів. „Успіх“ колхозного руху в дійсности нікому не закрутив голови (як каже тепер Сталін— прим. Ред.). Радше можна сказати, що через нього большевики від хаосу тільки стратили голову“.

Сталін, як пише Шеффер, є в меншості. Велика більшість його партії є проти нього й ненавидить його, щоби не міняти запрягу підчас переходу броду. А цей брід можна перейти щойно через 5 місяців, коли буде зібраний з поля новий урожай.

Все питання в тім, чи дібеться до того часу Сталін до берега. Партія з жаху замовкла. Це, як каже Шеффер, спокій трупа. Всяка воля, всякий почин замерли в партії. Вона покірно сповняє волю Сталіна. А сам Сталін став невільником своєї влади, він опинився в путах розпочатого ним божевілля. Назад йому вороття нема. Проти нього всі, проти нього реальна дійсність. За ним тільки „3 томи (книжки) Маркса і 22 томи творів Леніна“.

Фальшиві заохочування селян до колективізації

АТЕ довідується з Харкова, що між селянами, ширяться заворушення у звязку з колективізацією. Тепер радянська влада взялася на такий спосіб. Команда червоної армії видала наказ, щоби червоноармійців ужити до агітації за колективізацією. І як большевицький часопис „Комуніст“ проговорився, переводиться

агітація в цей спосіб: Команда полку пише листи до селян (ніби то від їх синів), щоби вони заводили у себе колективізацію. Відтак кличуть до команди червоноармійців і кажуть їм ті готові листи підписувати, а підписані відсилають їх батькам. (А нехайби котрий не підписав!)

А. Лотоцький.

Окаянний

Тут з'явилося в княжому наметі кількох його дружинників.

— Княже—каже тисячник.—Пійди й сядь у Київ на батьковому столі! Легко тобі піде це, бож вісімтисячна київська дружина тут під твоїм приказом.

А князь Борис:

— Не підніму я руки на брата мого й ще до цього на старшого від мене. Я тепер уважаю його замість батька.

І даремно вмовляли його, даремно переконували.

— Ні, — каже — ніяк не підніму руки на брата. Спасибіг вам, друзі мої, за привязання, за любов і за раду, та прийняти ради вашої я не можу. Хай брат Святополк сидить на батьківському престолі: я молодший і повинен поважати його, як другого батька.

На це тисячник:

— Княже, значиться, треба нам тебе кинути й піти служити Святополкові. Чиж не жаль тобі лишати нас?!

Князь Борис сумно схилив голову:

— Дружинники мої, дорогі ви сер-

3) цю мойому! Не радаб душа розставатись з вами, та не каже совість іти проти брата! Хто володар Києва, цей вождь ваш!

На це тисячник знову взявся вмовляти князя:

— Княже не ялося лицареві вступати. А правда по твоєму боці! Святополк й батько твій не хотів, а тобі призначив київський престіл. Святополк самовільно засів на великокняжому престолі. Ти тільки відбереш собі свою спадчину. Ти повинен, ти мусиш відібрати її.

— Ні, не можу й не повинен я заводити міжусобицю та ще й зі старшим братом. Прощайте, друзі, вертайте в Київ, вертайте до своїх батьків і матерей, до братів і сестер, до жінок і дітей ваших. Служить вірно братові мойому Святополкові, як служили батькові нашому й мені. Прощайте!

І вийшли дружинники мовчки з шатра. Вийшли до дружини, що нетерпляче дожидалася відповіді князя.

— Ну, щож? — спитали, коли тисячник зі старшинами вийшли з княжого намету. — Щож ідемо зараз на Київ?

— Ідемо — відповів сумно тисячник — та не на Київ, а в Київ, однак без князя Бориса.

— Без князя Бориса?! — скрикнуло враз багато дружинників — без князя Бориса?!

— Так без князя Бориса! Не хоче князь Борис іти війною на старшого брата — говорив тисячник.

— Не хоче!? — чудувалися дружинники. — Так значить нам треба зголоситися на службу в князя Святополка.

— А вжеж — відповів тисячник. — Жаль кидати доброго князя Бориса, та бодай одно добре буде, що не буде міжусобиці.

— Щож діяти — закликали дружинники — ходім до князя Святополка, йому служити. Та ще попросить князя Бориса, щоб вийшов попрощатися з нами.

І ще раз пішов тисячник у княжий намет.

Князь Борис сидів сумний, голову під важкими думами на обидолоні сперши.

— Княже — каже тисячник — дружина хоче попрощатися з тобою. Ідемо в Київ служити твоєму братові Святополкові.

Князь Борис велів отрокам винести скарбівницю з гривнями перед намет і сам вийшов туди.

Український шпиталь у Львові

Імени Митрополита Андрея Шептицького

Завязався у Львові Комітет, котрий для вшанування 30-літнього Ювілею Впреосв. Митрополита Андрея Шептицького рішив приступити до оснування у Львові українського шпиталю.

Несення помочи терплячим через оснування шпиталів для недужих та захистів для калік, старців і сиріт було по всі часи постійним ділом милосердя нашої печаливої Матери катол. Церкви. Українське громадянство повинно тому привітати з радістю цю думку, піти за покликом Комітету і причинитися своїми жертвами до здвигнення трівого ювілейного пам'ятника і живого діла християнського милосердя.

До Почесного Комітету належать: Григорій Хомишин, станиславівський Єпископ; Йосафат Коциловський, перемиський єпископ; Никита Будка, патарський Єпископ; Григорій Лакота, Перемиський Єпископ Помічник; Іван Бучко львівський Єпископ Помічник; Іван Ля-тишевський станиславівський Єпископ

Помічник; о. Атанасій Калиш ЧСВВ. Протоігумен ОО. Василян; о. Йосиф Скрейверс Візитатор ОО. Редemptористів; о. Климентій Шептицький Ігумен Унівської Лаври Студ. Устава; о. Олександр Бачинський Архіпрезвитер Митроп. Капітули.

Діловий Комітет становлять: Пресвящ. Іван Бучко Єпископ Помічник голова, О. Василь Лициняк — заступник голови, Др. Стефан Федак, Михайло Галушинський, Др. Тит Бурачинський Др. Іван Куровець, о. Леонтій Куницький, о. Олександр Ковальський, Др. Станислав Людкевич, Стефан Гевак, Іван Охримович.

Крім того завязався ширший комітет зложений з представників майже всіх українських установ у Львові.

Жертви на будову шпиталю треба слати до Земельного Банку Гіпотечного (Львів, вул. Словацького 14) з допискою на будову шпиталю.

ВИБУХ У ФАБРИЦІ

ШТУЧНОГО ШОВКУ

В Томашові в фабриці штучного шовку наступив вибух через це, що матеріал, якого вживають до виробу зайнявся. Вибух був так сильний що знищив оден будинок. Оден робітник убитий а кількох інших та інженір ранені. Шкоду обчислюють на 200.000 зл.

ЖЕРТВЕННОСТІ ФРАНЦУЗІВ

Весняна повінь заподіяла величезні шкоди. В першу чергу старається помогти пошкодованим уряд, який вже вніс проєкт закона на утворення 500 мільйонного фонду на відбудову знищених околиць. Але й суспільність відкликнулася щиро, бо дотепер вже вплинуло з приватних жертв 19 мільйонів франків.

ПОВІНЬ ЯК НАСЛІДОК

винищування лісів

Фахові круги звертають увагу на причинний зв'язок між повенями а надмірним винищуванням лісів і виказують, що брак лісів, який є наслідком їх винищування, дуже сприяє катастрофі повені. В 1927 р. виступила з пересторогою в тій справі Америка по катастрофічній повені долиною Місисіпі і це був перший прилюдний голос остороги в тій справі. Того року була й у нас на Підкарпаттю катастрофічна повінь і тоді в нас підносилися в пресі голоси, що нагальність повені мала свою причину в винищенню лісів у наших Карпатах.

Тепер у зв'язку з останньою величезною катастрофою повені в полудневій Франції, появилися в тамошній пресі статті, які безпощадно виступають проти короткозорості лісової господарки уряду, а передовсім проти безглузлого винищування лісів у полудневій Франції. Ось що пише прим. Перль Ерміт (французський священик і письменник) з того приводу: „Для наших батьків ліс був як святість. Він був заборолом, був охоронним валом, за яким навіть мале військо було непобідимою силою. Але не тільки в війні є ліс добрим оборонцем, він є також добродійством у часі мира. Він улагоджує клімат, зладжує дощі та армією своїх дерев ставляє гать проти кожної повені. Лісистий край ніколи не може бути нагло залитий. Поперше тому, бо ліс висмоктує величезну кількість води. Таж одна звичайна тополя випиває за день тону води. А відтак тому, що мохом обшиті

Дружина стояла лавами перед княжим наметом.

Князь вийшов на вище місце й зняв шолом із голови, дав знак, що хоче говорити.

— Друзі мої, — говорив він — багато днів прожили ми разом. Тепер прийшла пора, що нам треба розстатися. Я вертаю в мій уділ, а ви київська дружина вертайте в Київ. Служіть вірно й щиро братові моему — собі на честь, князеві на славу й на добро рідній державі. За вірну службу батькові моему й мені, я вам із усього серця дякую. На спомин від мене прийміть дар.

Тут вказав рукою на скриню з гривнями й поклонився дружині.

— Прощайте! — закінчив.

— Слава, слава, князеві! — загреміла вся дружина, аж гомін понісся далеко, далеко.

Князь Борис заложив шолом і скрився в наметі.

Тисячник із другими старшинами взявся розділювати гривні між дружинників. Коли вже все розділили, рушили в похід.

Князь остався над Альтою сам тільки з отроками та зі священиком.

Це було в суботу 20 серпня. Сумно стало князеві Борисові по відході

дружини. Не виходив він із свого шовкового намету, увесь час сидів у задумі. Сам не знав, чому йому так якось сумно й важко так. Чомусь раз-у-раз приходили йому на думку мученики святі. Прийшов йому на думку св. Вячеслав, чеський князь християнин, убитий поганями і святі Варвара та Микита.

Як звечеріло, велів священикови співати вечірню, припав у наметі на вколішки та молився гаряче, слези мимоволі тиснулися йому в очі.

По вечірні поклався на спочинок. Довго не міг заснути, аж геть по півночі зморив його сон.

Була зоряна, тепла та тиха ніч.

В княжому наметі й у наметах отроків спали всі твердим сном. Тихо, спокійно плили філі Альти. Легкий легіт колихав високими травами на берегах річки.

Вже сіріло, як в далі на річці появилася судно. В судні дванадцять людей — чотирьох між ними у лицарській зброї. Причалили до берега й вийшли з судна та гусаком проміж високу траву подалися туди, де стояли намети. Ішли тихо, хильцем — тільки трава, що холіталася вказувала кудю йшли вони.

Князь Борис проснувся.

— День уже — подумав і підвівся.

— Юрку — каже до отрока, що спав біля входу шатра — пійди й попрохай священика, хай править утреню.

Отрок вийшов, а князь сам узвусь та вмившися, станув на вколішках до молитви.

Увійшов священик і станув до утрені.

Коли князь Борис відспівав „Господи Боже мой, на Тя уповах, спаси мя!“ й став співати канон, захиталося полотно намету й почувся шепіт.

Священик скінчив відправу, а князь стояв далше на вколішках і далше молився. Вид у нього був сумний через край.

Священик і отрок, коли бачили такий сум на княжому лиці, підступили до нього й священик спитав:

— Княже, що тобі? Чого такий сум наповняє серце своє. Велику любов виявив ти цим, що не хотів іти на брата, хоч тільки війська мав при собі — чого ти, княже, такий сумний?

А отрок собі:

— Чого ти, княже, такий сумний?

В цій хвилині вскочили в намет оружні люди зі списками та з мечами.

(Далі буде).

лісні покрови з їх безчисленним листям є тою бібулою, яку добродійна природа розстелила по поверхні землі. Вода, гальмована чорноземом і втягана коріннями, вже не має того розгону, щоб у кількох годинах змінити мирний ручай у бурхливий руйнуючий дикий потік.

Так отже ліс є природна, Провидінням збудована гребля, незрівняно ліпша від тих, що її будують людські руки. А що з неї робить сучасний чоловік?.. Ліси, що їх садили наші добродушні предки, є для нього нічим. Як то кажуть: „По нас хай прийде й потоп!“ І минулого тижня впала справжня потопа на бідних дітей тих, що ті ліси розвели... Так пімстився ліс. Паде дощ, тає сніг, а вода без перешкоди рине з висоти гір і нагадує людині, що даремна її праця, коли вона не працює згідно з природою. Коли нині Американці рубають одно дерево, то пняк розсаджують динамітом і зараз садять нове дерево. Так можуть Американці спокійно споглядати на свої ріки й озера та небоятися їх. Зрозумів це міністер Тардіє, коли сказав у Сенаті: „Без сумніву, що ту немилу несподіванку для нашого краю завинило надмірне винищування лісів“. І він зажадав кредитів на заліснення.

В Африці буває дуже часто таке явище: Як лише в пустинній околиці впаде зливний дощ, пісчана долина перемінюється за хвилину в рвучу ріку. Діється це тому, що вода не натрапляє на жадні перешкоди. Також краї над Середземним Морем страшенно відчувують брак лісів. І ця обставина мала вже не один злий наслідок. В Малій Азії, Греції, на Балкані, в півн. Африці, Італії, Іспанії і в полудневій Франції клімат дуже злий, літо горячіше, дощі падуть рідше, ріки бідніші на воду і більше рвучі, як у лісистих околицях. Північно-східний вітер, який незвичайно дощулює Трієстові, це також наслідок браку лісів. Мусоліні зрозумів, яке значіння має ліс і зі звичайною своєю енергією почав засаджувати лісові культури спеціально на збочах гір. Здається, що і Франція піде за приміром Італії особливо тепер по так страшнім досвіді. Так на простий розум здавалосяб, що повиннаби скористати з досвідів, які пороблено в інших краях і Польща, в якій у післявоєнній часі катастрофи повени набрали сили і розміру спеціально в Галичині. Безпощадне винищування наших лісів, що змоглося особливо після війни, повинно уступити місця правильній лісовій господарці.

ГОНЯТЬ КОМУНІСТІВ

З ШВАЙЦАРІЇ

ПАТ повідомляє, що Союзна Рада рішила вигнати зі Швейцарії 8 комуністів, котрі вели свою пропаганду в двох кантонах. Крім того Рада рішила не впускати на швейцарську територію закордонних комуністів, які хотіли за всяку ціну взяти участь в „червонім дні“.

Санітарна служба в природі

Комахи гробарі закопують миш

Нераз можна бачити, як біля неживого невеличкого звірятка, нпр. миші, збіглося чимало маленьких хрущиків і там пильно звиваються.

Цей хрущик то гробарик звичайний. Пізнати його по тім, що в нього злучка крил широка й жовточервона. Щож вони роблять коло стерва миші? Вони випорпують землю з під стерва, аж поки воно зівсім не скриється в землі й покривають його. Відси то й їх назва: гробарики.

Завдяки їм так дуже мало можна стрінати в природі останків погибших звірят. Комахи гробарі вповні заслуговують на свою назву. Вони закопують кожне звіря, яке тільки знайдуть, оскільки очевидно воно не занадто велике на їх сили. Але свою санітарну службу в

природі роблять гробарики розуміється не задармо. Вони мають у тім свою власну ціль. В заритій падлині складають вони яєчка і маленьке їх потомство має вже так приготувану поживу для себе.

Гробарики це дуже звинні, живі та трудящі хрущики. Жваво літають, бігають і копають землю. Мають також дуже гострий нюх і вже з далека занюхають, де лежить неживе звірятко. Тоді збігаються з усіх усюдів і забираються до роботи.

Так мудро владило Боже провидіння, що навіть малий хрущик припадається. Він має в тім пожиток, та заразом робить прислугу, бо мерша не гниє на верха й не затроє повітря.

Новий спосіб приводити до свідомости зімлілих

Щоби приводити зімлілих до свідомости, на це є на заграничних рятукових стаціях спеціальні прилади, що викликають штучне віддихання. Такі прилади дорогі, тож годі, щоб були в кожній хаті.

Щоб дати першу поміч зімлілому, на це може придатися й звичайний сифон содової води.

Коли хочемо вжити сифона, як рятувкового приладу, треба наложити на отвір, що ним випливає вода, кусник гумової рурки. Гумову рурку вкладаємо в ніс зімлілого, а сифон обертаємо до гори дном і натискаємо ручку сифону так, якби наливалися з нього содову воду до склянки. Та треба тямити про це, щоби в сифоні не було більше води як до половини.

Коли обернемо сифон до гори дном, то скляну рурку в середині фляшки окружає вуглева кислота, а не вода. Ця вуглева кислота продістається до леге-

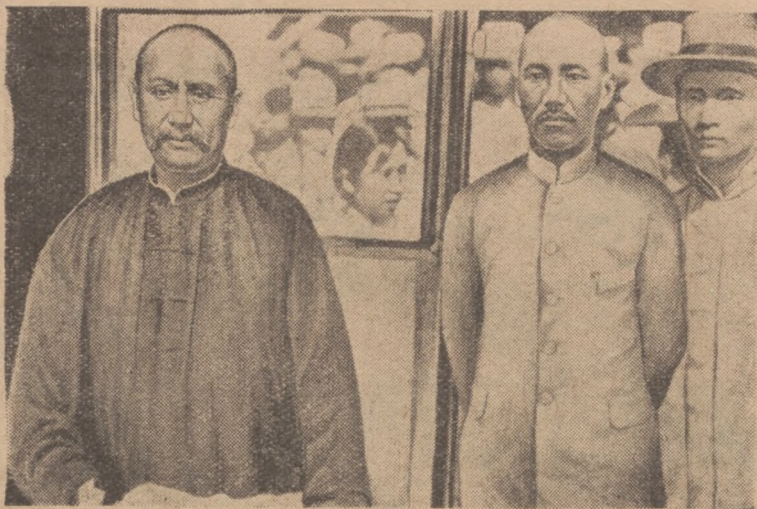
нів зімлілої людини. Лице зімлілого рум'яніє й завважаємо віддих у людини на вид неживої.

Дивно воно здається, що віддих вернув під впливом вуглевої кислоти. Ми знаємо, що до віддихання треба кисня, що його легені беруть із повітря, виділюючи вуглеву кислоту. Знаємо, що саме недостача допливу кисня до легенів викликає переладкування організму вуглевою кислотою.

Якжеж під впливом вуглевої кислоти допровадженої зі сифона можемо відновити віддих, збудити до життя на вид неживу людину?

Саме надмір вуглевої кислоти в крові є спонукою, що викликає живіший віддих. Вуглева кислота впливає на віддиховий осередок у мозку, а коли цей осередок у мозку перестав ділати, то саме — надмір вуглевої кислоти є цею сильною спонукою, що змушує його до діяльності.

Нова міжусобиця в Китаю

Китайський генерал Ен-Сі-Шан утворив у Пекіні враз із ген. Фенгом спільний опозиційний уряд і поручив скасувати всі влади центрального уряду в Нанкіні. Ці влади заступив своїми урядниками. Опозиційний пекінський уряд вислав до ген. Чанкайшека ультімат із домаганням, щоб зложив владу. Чанкайшек відповів на це (як прези-

дент китайської республіки) мобілізацією всіх китайських військ проти пекінського уряду. Вибух міжусобиці неминучий.

На образку бачимо Ен-Сі-Шана (ліворуч) та Чанкайчека по конференції, що її відбули ще давніше в „Пекінському Готелі“.

НЕ БІЛА ЦЕРКВА —

А „ЧЕРВОНОАРМІЙСЬК“

Президія центрального виконуючого комітету рішила перехрестити славне історичне місто Білу Церкву на „Червоноармійськ“. Старання що до зміни назви робила місцева білоцерківська влада.

СИЛЬСЬКІ ШЕВЦІ ТА КРАВЦІ НЕ ПЛАТЯТЬ

ОБОРОТОВОГО ПОДАТКУ

Після постанов нового закону про оборотовий податок звільнено дрібних ремісників і промисловців VIII категорії (що мають лише одного помічника) від викупна промислового свідоцтва та оборотового податку. Селянські халупники-робітники (шевські, кравецькі, столярські і ин.), що не затруднюють більше як трох робітників, між ними і самого власника, також не викуплюють свідоцтва ані не платять промислового податку.

УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ У ЛЬВОВІ

Дня 30. III. ц. р. відбулося в салі Музичн. Інституту ім. Лисенка віче українських громадян міста Львова. У ряді резолюцій запроцьотовано проти продовження комісарського правління і домаганося привернення самоуправи. Також протестовано проти того, що теперішня Управа міста відмовляє матеріальної підмоги українським культурним установам.

На вічу піднесено також рішучий протест проти переслідування Українців на Великій Україні, якого допускаються її окупанти большевики.

ОБІКРАЛИ ЦЕРКВУ

І КООПЕРАТИВУ

В понеділок 24. III. цр. закралися в ночі невисліджені злодії до церкви в Довжанці пов. Тернопіль і вкрали з церковної скарбони 60 зол. готівкою. Інших річий церковних злодії не рушили. Тої самої ночі і мабуть ті самі злодії обікрали також місцеву кооперативу, забравши з неї товарів на значнішу квоту. На переведення доходжень приїхали до села поліційні агенти з Тернополя.

ЗАПАЛАСЯ ЗЕМЛЯ

В лісі графа Борковського чотири кілометри від Мельниці пов. Борщів запалася на значнім просторі земля. Яруга, яка утворилася на місці, де недавно стояв ліс, є довга на 30 м. а глибока на 18 метрів. Причиною є западення землі над одною з підземних печер, яких в тій околиці є багато, згадавши хочби відомі печери в Кривчу.

ПЕРШО-КВІТНЕВИЙ ЖАРТ

У БЕРЛІНІ

Є такий звичай на світі, що на першого квітня люди дурять один одного. Так роблять поодинокі люди, так роблять і часописи. Такий жарт зробив собі хтось у Берліні. В ночі під 1. квітня заалармовано магістрат, поліцію й огневу сторожу, що в ратуші підложив хтось пекольну машину. Зараз поліція замкнула три вулиці, щоб в разі вибуху не потерпів хто з прохожих. Осторожно взялися розбирати пекольну машину. І найшли в „машині“ годинник-будильник, дві кишеньві батареї до електричної лампи і трохи землі. Пізнали всі, що це був жарт.

Плекаймо малини!

Малини плекані, то є сорти малин великоягодових, плеканих в городах, — множаться: 1) розділом старих корчів, 2) молодими випустками і 3) відкладами верхніх прутів. Найліпшу плянтацію дають добре викопані і розділені старі корчі, коли узисканий з них матеріал розсадимо завчасу в осени, аби їх коріння приросло ще заки настане зима. Гони тих розсадників треба скоротити до половини, а в слідуючій році вони вже зародять. Молоді випустки, які йдуть від коріннів властивих кушів, є також добрим матеріалом до розмноження, коли виховалися кріпкі. Однак з них звичайно не буде ще в слідуючій році плоду, бо перший рік їх росту йде головню на скріплення кущевого коріння.

Надто мають малини, множені з випустків, той некорисний нахил, що замість уформовати куш, пускають далеко від себе підземні корінні гони, з котрих виростає безліч верхніх нових гонів. Через те головний кущевий корінь лише ослаблюється. Тому то треба при плеканню малин множених випустками, вигубляти безнастанно всі нові гони, які покажуться поза обсягом властивого куща, чим нахил таких кушів до розросту підземними гонами спиниться.

Коли з випустків заложити велику плянтацію і не дбати про знищення нових корінних гонів, то з такої плянтації буде пожитку мало. Відкладами — то є присипанням верхнього гону землею, щоби тут навязалося нове коріння і в цей спосіб повстала нова рослина, множаться лише ці сорти, що не пускають підземних гонів, а через це і не мають випустків. Такі малини множимо ще і діленням кушів.

Взагалі при розмножуванні малин треба держатися отсих правил: садити найкрасші сорти, садити рядками і в відповідних віддаленнях прим.: ряд від ряду що 2 метри, а на рядах садити що 1½ метра. Старатися держати культуру землі межі малинами, то є старанно чистити землю від хопти і бурянів, часто сапати в протягу літа, кушів не допускати до загущування. Найліпше держати 8 кріпких гонів, а прочі слабші і сухі що року в березні вирізувати. Що другий рік добре погноїти кущі, найліпше натуральними погноями. Всі відростки малин виростаючі поза кущами повинні бути від самої весни аж до пізньої осені стало виривані, нищені.

Сорти. Антверпська жовта, відміна родюча. Фельдбруненська (дуже буйний і здоровий зріст, родюча без перерви, аж до морозів, овочі великі) і Марльборо (зріст дуже сильний, родить лише раз, але дуже багато, овочі великі, найліпша сорта в торгівлі).

М. Бардега.

ВЕЛИЧЕЗНА БУРЯ

Над полудневою Сербією і Герцеговиною пронеслася така страшенна буря, якої там ніхто не памятає. Буря позривала мости, повиривала дерева з корінням, а в місцевості Вучак завалила церкву.

ЧИМ Є ХРИСТІЯНСЬКА РОДИНА

Вся сила і майбутність кожного народу лежить в родиннім житті. Якщо це життя побожне, здорове, чесне то не треба боятися за судьбу народу. Но коли це життя піде в поневірку так, як воно тепер є, то даремні будуть усі змагання людські, щоб поліпшити світ. Родинне життя, се жерело, з якого витікає для людей благословення і прокляття. Скоро це жерело нездорове, так все більше і більше отруї піде до жил народу. Огнище християнської родини заклала Божя рука і ніхто не повинен того огнища нарушувати. (Ті розумні гадки про родину висказав німецький кардинал Бертрам).

ГОСПОДАРСЬКА СКРУТА
В БРАЗИЛІЇ

По надходячим з Бразилії вісткам, країна ця переживає тепер остру господарську кризу. Державні роботи здержані. Приватні підприємства відчувають також значні фінансові труднощі. Одна з фірм в провінції „Парана“, котра недавно оголосила запотребовання на робітників до будови дороги, сильно захитана. В таких умовах не можна сподіватися найдення праці, навпаки можна завважити чимраз сильніший наплив безробітних до міст. Тому належить перестерігати перед виїздом до Бразилії. Їхати туди можуть особи, що мають завізвання від родин до праці на рілі і то лише в випадку, коли ця праця справді запевнена. Можуть також їхати родини на поселення“. („Еміґр. Бюлетин“).

Значіння виправи Бирда до південного бігуна

В минулому році писали ми про виправу Американця Бирда в околиці південного бігуна. Тепер пишуть про це, які користи принесла ця виправа.

Передусім це, що пізнала й розслідила виправа, виповнить багато проґалин у наших відомостях про підбігуновий суходіл. Бирд робив фотографічні знімки з літака і на основі цих знімок можна буде поробити докладні карти знаних уже земель із нерозслідженим доси суходолом Антарктиди (то є області довкруги південного бігуна).

Користи для летунства ствердили вже тепер, бо виправа збрала дуже цікавий матеріал щодо летів під бігуном та як заховуються метали й мази в підбігуновій температурі.

Поробили також подрібні спостереження щодо метеорології в часі при-

мусового постою виправи, коли її замкнули були леди малої Америки.

Треба тямити, що вчені пересвідчені, що Антарктида має великий вплив на погоду Південної Америки, Південної Африки, Нової Зеландії й Австралії, або інакше для всієї південної півкулі, а посередно й для усеї землі. Тому пізнання околиць південного бігуна й його погоди може дуже причинитися до розвитку й піднесення нашого знання в справах предвиджування погоди.

Вкінці важна ця Бирдова виправа ще й тим, що Бирд доси одинокий висилав радієві депеші як із північного, так із південного бігуна. Його досвід щодо цього також може віддати великі прислуги в багато питаннях радіотелеграфії (радіотелеграф, що ним передається голос на віддаль без помочі дрітних проводів).

П'ятьдесят літ триваюча пожежа

Від 50 літ горить в Нью Стейтвіллі в Злучених Державах копальня вугля. В 1880 році підпалили цю копальню страйкарі та не допустили, щоб в початках огонь згасити. І сей огонь обняв всі поклади вздовж підземних коритарів і по нинішній день горить. Мешканці міста вже освоїлися з тою пожежою, хоч вічні дими засьно їм даються в знаки. Але тепер положення стало ще при-

крійше. Вогонь перенісся до горішних покладів угля, які знаходяться всього лиш кілька метрів від поверхні землі. Через це з нутра копальні добувається вже не лиш дим але й полуміння і затроює газом повітря. Життя для людей стало невиносиме і мійська рада в Нью Стейтвіллі ломить собі голову, якбито цей п'ятидесяти-літний пожар згасити.

Сокиринські й

З того „раю“, що за
Збручем...

(Опис очевидця із сего боку Збруча).

Наше село Сокиринці коло Гусятини положене над самим Збручем річкою. Та ще до того розділене рікою на дві половини. Одна половина по сім боці в Польщі, а друга по тім боці вже в Росії і то два рази так велика, як наша. Люди з одного боку і з другого знаються, а навіть посвоячені, бо особливо підчас війни і за України тамтобічні парубки і вдівці охотно жєрилися з нашими дівчатами. Бо, як казали, наші дівчата ліпші хазяйки, зуміють добре варити, та добре господарити. Та і наші дівчата охотно йшли на тамтой бік, бо там було багатство, хліба, худоби, овець і свиней в брід і поля багато, тай люди здорові й рослі. Та інакше сталося як прийшли большевики. Люди зразу були їм раді. Бож роздавали панське поле, кілько хто хотів. Чомуж не брати? Понабирали люди того поля, аж обробити його не могли і стояло облогом. Та добре і се — було де пасти худобу. Хвалили собі люди дуже — та посміхалися з наших мовляв: „Ви

діди! — Пани і Жиди вас присіли та вас обдирають“. Вабили нас до себе та дехто й зважився, пішов. Наші розважніші господарі не хвалили собі того, хоч і не один в душі завидував. Та все таки деякі і казали: „Не вірте ви так дуже тим большевикам, бо вони щось за багато обіцяють. Щоби з того не вийшла відтак яка біда. Воно якось не тєс. Від одних відбирають, другим дають, коби лише потім і від вас не відбирали“. „Та як се може бути“, казав багатий та поважний газда Кассіян, до того староста церковний, себто по нашому старший брат. „Де то може бути, кому ж дадуть? У нас всюда землі хвтає (є багато) і хліба також“. „А ті комуністи з міста?“ кажуть наші люди: „З ними щось не тєс“ — „правда ваша — ті комуністи — то самі жиди. — А єврей нашому чоловікови не брат — як не обмане то обрабус. Але вони в місті, — нехай собі там сидять — на село не піде сидіти — бо нєльзя“ — (не вільно). В Росії за царя жидам не вільно було осідати на селі — ані купувати землю. Такі і подібні бесіди — провадилися у нас понад воду — а дехто і на другий бік Збруча забігав тому десять літ. Та настали інші часи. По наших боці на Збручі покладали військо — а і по тамтім боці зачало ходити большевицьке. Настав великий скрип—

і до води не пускають худоби напоїти — а хто зважився, бють — большевики ще до того стріляють. От зачинається біда — тепер вже і говорити не мож, як бувало перше, хіба десь покрадьки, щоби ніхто не бачив і не зачув. Минув рік і другий. Ми в наших селі, поставили собі нову муровану церкву, сама громада, бо стару деревляну нам спалили підчас війни. А на тамтім за Збручем — счіпили якусь будку, мов хлівець, бо і тамтобіцьку москалі розібрали та спалили, як у нас був фронт. І дивуємося чому воно так. Такі люди багаті, тільки землі, а на Божий дім не можуть, чи не хочуть спромогтися. Дивимося на се, тай дивуємося. Люди стоять на дворі в свято чи в неділю — бо в церкві нема де, маленька і все щось радять, аж сваряться. До того щораз частійше приїздять якісь пани — не пани, вояки — не вояки до села, зганяють людей „на сход“ себто віче. А відтак беруть якусь червону хоругву та обходять ціле село. Часом і музика з міста грас. А той „сход“ все над Збручем напроти нашої церкви. Якийсь кричить аж на наш бік чути. Люди цікаві, раді послуhati, збігаються. Так щож, військо польське не допускає до води, розганяє, хіба з далека чути все щось за комуну тай за комуну...

(Дальше буде).

Проти переслідування Христової віри на Радянщині

Протестаційні Збори Брацтва у Межиброді дек. Сяницького.

І до нашого маленького сілця до-
нісся плач і зойк єпископів, священників
і безмірного числа вірних християн, як
католицької так і незєдиненої з Ап.
Престолом Церкви, котрих лютий, зди-
чілий большевик переслідує і мордує
за те, що не віраються Христа. Ми

тут нині зібрані в день, коли цілий ка-
толицький світ молиться за пересліду-
вання на Радянщині братів і сестер на-
ших, злучили по торжественній Сл. Бо-
жій свої молитви зі загалом усіх като-
ликів, а тепер перед цілим культурним
світом заносимо

ПРОТЕСТ

проти гонення св. Церкви на Радянщи-
ні і ширення безвірства, проти зами-
кання Божих храмів, проти грабовання
церковних знарядів і дзвонів, проти
мордовання християн.

Також постановляємо ніколи не
читати безбожних газет і книжок, а

тільки католицькі. Будемо все і всюди
боронити св. віри католицької і моли-
тися будемо за тих, що йдуть дорогою
гріха.

(Слідують печаті Ап. Молитви в Ме-
жиброді і 52 підписи).

—о—

Дня 23. берзня с. р. в 3. нед. поста
в **Стежниці** по скінченні Богослужен-
ня, на котрім були дуже численно зіб-
рані парохіяне з Балигорода, Стежниці,
Бистрого, Лубного, Ряб і Гучвиць, про-
мовив коротко але ядерно о. Парох
Дмитро Панасевич і вказав на злочинну
діяльність большевиків, якою вони зне-
важають Бога і руйнують найцінніші
його дари й людські скарби, якими
суть: віра, Церква, батьківщина, честь
право і майно.

По вислуханні цієї промови, всі
видимо зворушені однодушно заявили:

1). рішучо осуджуємо і протестує-
мо проти злочинної діяльності больше-
виків і їх агентів, якою вони руйнують
найбільші людські скарби.

2). Заявляємо нашу непохитну вір-
ність і любов Святійшому Вітцєви Папі,
прирікаємо в нашій кат. вірі витривати
аж до смерті, а вразі потреби її бо-
ронити.

3). Пересилаємо дружній привіт і
глибокий поклін всім мужно терплячим
за Христову віру і укр. нарід.

4). Просимо о. Пароха сю нашу
заяву подати до загального відома.

Михайло Губіцький

начальник гром. в Стежниці.

Михайло Данила

нач. гром. в Бистрім.

Никола Остап

провізор.

Іван Найдущинський

провізор.

Іваниківка, (повіт Богородчани).
Дня 23. марта ц. р. відбулося свято
в честь Тараса Шевченка в місцевій
салі Чит. „Просвіти“ при участі дуже
великої кількості громадян.

По святі громадяне, вислухавши
звіту п. проф. М. Остапця з Радчі про
большевицьку господарку на Україні,
ухвалили слідуючий протест:

I. Протестуємо проти пересліду-
вання християнської віри на Україні і
в Росії.

Підписані громадяне обр. гр. кат.
в **Швейкові і Доброводах** протес-
тують проти порушення свободи совіс-
ти і проти релігійних переслідувань у
цілій Росії.

Громадяни села Хлипель, повіт
Мостиска, зібрані на надзвич. Заг. Збо-
рах читальні „Просвіта“ дня 16/III. ц. р.
по вислуханню звідомлення в справі
переслідування релігії на Радянщині,
заявляють з цього приводу перед цілим
культурним світом свій як найострійший
протест, — п'янують нелюдський режим,
що в XX ст. в звірський спосіб поборює
найбільші святощі чоловіка, віру в Бога,

катує його слуг і вірних, — а своїм тер-
плячим братам, що переслідувані свій
вік коротають на страшних Соловець-
ких островах, посилають сердечне спів-
чуття з заохотою витривати до кінця.

Рівночасно закликають всіх в кого
тільки бється українське щиро Бога
любляче серце — протиділати найстраш-
нішій язві людства — большевизмові —
і у нас — в Східн. Галичині, як найбіль-

ше загрожений, бо тільки одна правдива
дорога на поправу нашої долі — праця
з Божою помічю під проводом св. Ка-
тол. Церкви.

Слідують печатка і понад
дві сотні підписів.

Виказ жертв

переспаних на пресовий фонд „Правди“
Парох. Урядами Станиславської
Єпархії.

1) Хоростків 20 зол., 2) Бортники
30 зол., 3) Межигірці 20 зол., 4) Глубо-
ке 15 зол., 5) Тянів 10 зол., 6) Ліски 25
зол., 7) Красна 7.20 8) Грушка 30 зол.,
9) Молодятин 20 зол., 10) Пістинь 30 зол.,
11) Угринь 50 зол., 12) Залісе 30 зол.,
13) Скала 50 зол., 14) Яргорів 10 зол.,
15) Цигани 40 зол., 16) Петрилів 12 зол.,
17) Текуча-Акришори 21.46 18) Корнів
20 зол., 19) Висічка 12 зол., 20) Нирків
12.60 21) о. Плавюк 10 зол., 22) Глубі-
чок 4.05 23) Скала 5.10 24) Надорожна
10 зол., 25) Товмачик 15 зол., 26) Бобу-
линці 4 зол., 27) Олеша 32 зол., 28) Ли-
сець м. 10.47 29) Яблінка 5 зол., 30)
Бурдяківці 70 зол., 31) Струпків 5 зол.,
32) Чорнокінці 12 зол., 33) Чорнокінці
11.75 34) Ляцке шлях. 5 зол., 35) Кулач-
ківці 1.80 36) Колиндяни 6 зол., 37) Ля-
тач 4 зол., 38) ОО. Василіяни, Бучач
289.65 39) Хриплин 26 зол., 40) Улаш-
ківці 55 зол., 41) Хриплин 16.50 42) Рад-
ча 5 зол., 43) Тучапи 5 зол., 44) Мша-
нець 3.50 45) Мельники 8 зол., 46) Бод-
нарів 3.50 47) Заліщики 2.15 48) Рожнів
24.24 49) Заріче 1 зол., 50) Грабовець
10 зол., 51) Капустинці 50 зол., 52) Це-
нява 2 зол., 53) Миловане 10 зол., 54)
Заріче (Надвр.) 20 зол., 55) Стриганці
5 зол., 56) Ясенів гор. 22 зол., 57) Тро-
станці 5 зол., 58) Колодрібка 6 зол.,
59) Постолівка 10 зол., 60) Кончаки 50
гр., 61) Гаврилівка 2 зол., 62) Волківці
5 зол., 63) Питомці Дух. Сем. 17.12 64)
Озеряни (Скальск.) 77.56 65) Братківці
12 зол., 66) Радча 18.10 67) Колодівка
10 зол., 68) Мишків 40.70 69) Джури
47.93 70) Говилів 10 зол., 71) Устє н/Пр.
2 зол., 72) Панівці 16.50 73) Озеряни
(Буч.) 10 зол., 74) Шульганівка 10.70
75) Княже 4.50 76) Яворів 11.50 77)
Стопчатів 10 зол., 78) Рожнів 11.17 79)
Отинія 7.58 80) Бурдяківці 21 зол., 81)
Лисець стар. 6.70 82) Побереже 10 зол.,
83) Колиндяни 10 зол., 84) Цигани 6.02
85) Гадинківці 89 зол., 86) Хлібичин п.
3 зол. Разом 1726.55 зол. словами: ти-
сячусімсотдвадцятьшість зол. 55/100

Всім жертводавцям просить Адмі-
ністрація „Правди“ зложити прилюдно
щире подяку.

ЗМІЦНЕНО ОХОРОНУ РАДЯНСЬКОГО КОРДОНУ

Щоби припинити втечу селян з
Радянщини до Латвії, большевики силь-
но зміцнили охорону кордону. Жовні-
рів кордонної охорони порозставляювано
дуже близько від себе. Крім того в по-
граничній околиці появилася багато аген-
тів ДПУ. в селянській ноші.

ПЕС ВИРАТУВАВ ДИТИНУ

В Михалковицях біля Катовиць на Гор. Шлезьку вибухла пожежа в хаті гірничого робітника Франца Случка. Пожежа зачалася тоді, коли зі старших нікого не було дома, лише грудна дитина і пес з породи „зовків“. Причиною пожежі був вуголь, що випав з залізної печі. Від вугля занялися ганчірки, а відтак ліжко, шафа і інші річи. Коли це все охопив огонь, вовчур почув, що грозить небезпека. Він вискочив на вікно вибив шибу і зачав страшенно гавкати. Люди звернули на це увагу, виломали дзері, виратували дитину та загасили вогонь.

ПРИГОДА з ЛЬВОМ у БРАЗИЛІЇ

Католицька бразилійська газета „Праця“ доносить: В Прудентополі на лінії Сиренсу, йшла одна з наших невіст з дитиною на руках — поруч ішов малий її хлопчина. Сходячи згори до води, малий хлопчина побачив перший по противній стороні річки у доли „велику собаку“. Взявши каміня, почав за нею кидати, але „собака“, спустивши голову пішла в ліс. Був це в дійсності страшний бразилійський лев, як це пізнали потім люди по слідах.

НОВИЙ СПОСІБ

РОЗСЛІДЖУВАТИ НАСІННЯ

Російський учений дослідник життя рослин Нелюбов уживає нового способу, щоб пізнати здібність кильчення насіння. Нелюбов ужив до цього розчину аніліни (хемічної краски), в яку дає насіння на кілька годин. Здорове насіння не приймає краски аніліни, а мертве закрашується дуже скоро.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

6.4 (24) Неділя 5. поста. Предпразд. Благовіщ. Пр. Д. Марії. Препод. Захарії. Гл. 8. Євг. утр. 8.

Устав: Веч. вел. „Блаж. муж.“ Господи возв. стих. воскр. 6. і Предпразд. 4. Сл. Предпр. 1 н. догм. 8. гл. Вход. Стиховні воскр. Сл. 1 н. Предпр. Троп. воскр. Сл. 1 н. Предпр. Повеч. м. конд. Тріоди Сл. 1 н. Предпр. Полунощ. нед. Утрень. Бог Господь Троп. воскр. 2 р. Сл. 1 нині Предпразд. Катисм. ряд. Сідалні воскр. „Ангельський Собор“ Іпак. гласа і проче гласа. По Єванг. стихири покаянні. Канони воскр. Богор Тріод. і Предпразд. Катав. Отверзу. По 3. пісні конд. Предпразд. Сідал. Тріод. Сл. 1 нині Сідал. Предпразд. По 6. п. конд. і ікос Тріод. По 9. п. Світл. воскр. Сл. 1 н. Предпр. На хвалите стих. воскр. 8. Самогласн. Тріоди Сл. Тріоди 1 н. Преблагосл. Славосл. вел. „Воскрес із гроба“. По отпусті Сл. 1 н. стих. єванг. На часах. троп. вос. Сл. Предпр. Конд. на 1. 6. Тріоди; на 3. і 9. Пр. Сл. Б. Васил. В. Троп. воскр. і Предпразд. Сл. конд. Тріоди 1 н. Предпразд. Проче неділі. За Достойно „О Тебi радується“. (Апост. 321. Євг. Марка 47.

7.4 (25) Понед. Благовіщення Пр. Д. Марії.*) Веч. вел. з Литією.

Устав: Блаж. муж. Госп. возв. стих. Тр. 3. і Празн. 7. Сл. 1 н. Празн. Вход. Прокім. „Дал єси“ зі стихами. Чтенія 3. Річм. вси. Сподоби Г. Ісполним. Литія Празн. Сл. 1 н. празн. Стиховні празн. На благослов. хлібів троп. празн. 3. Отпуст вел. Утрень вел. Бог Госп. троп. празн. 3 р. По 4 катисмі Сідален. Тріоди „Каме́нь отвалив“ Сл. Шестую седмицю 1 н. Руці Твої“. По 5. катисм. Сідал. празн. 2 р. По 6. катисм. Єкт. мала, Сідалн. празн. 2 р. Полиелей Велич. Сідал. пополиел. Сл. 1 н. Послан. Степен. 4 гл. (1. ант.) Прок. Єванг. (Лук. 4) і стих. празн. Канони: В пісні 1. 8. і 9. бересе Трипіснець — Канон празн. 1 Тріоди Катав. Тріоди. Від 3 7 п. Катав. празн. По 3. п. Сідал. По 6. п. конд. і ікос. празн. По 8. п. Припіві празн. По 9. п. Світ. пр. 2 р. Сл. 1 н. празн. другий 1 р. На хвалите стихири празн. По стихирах священник в епитрахилі виходить перед царські двері і голосить: „Слава Тебi показавшему“ Славословіє мале. Ектен

просит. Стиховні Тріоди. Сл. 1 н. празн. Да веселяться небеса. Благо єсть 1 р. Єктен. Помилуй нас Боже. 3 великі поклони без молитов. Прійдіте поклонимся 3. р. і Час перший.

Часи постни, троп. і конд. празн. Перед молитвами часів 3 поклони без молитов. На 6. часі троп. Пророчества Прокім. Чтенія і 2. прокімен. Тріоди Трисвят конд. празн. По Честнійшую 3 вел. поклони без молитов. Сл. Божа Златоуст. з Вечірною. Благословенно царство — Прійдіте поклонимся 3 р. і псал. 103. Єктен. вел. Гди возв. стхр. 11. Тріоди 5, празн. 3 і Арханг. Гавриїла 3. з припів. Творяй Ангели Сл. 1 н. Послан бисть. Вход з Єванг. Світе тихий Прокім. Чтеніє. Другий Прокім і Чтеніє Тріоди і 2. Чтеніє празн. (всіх 4) Єктен. мала з Возглас Трисвят. Святий Боже Прокім. Апост. Алл. і Єванг. празн. За Достойно празника. Причастен празн. (Апост. 306. Єванг. Луки 3.) По Буди імя Господне псал. 33 і Отпуст середний.

8 (26) Второк. Собор Архангл. Гавриїла. 9.4 (27) середа Св. мучен. Матрони. 10.4 (28) Четвер Препод. Іларіона і Стефана. 11.4 (29) Пятниця Священмч. Марка і Кирила. 12.4 (30) Субота (Лазарева), Івана Лівствичника.

*) **Благовіщення П. Д. М. Шестого** місяця після обвіщення народження св. Йоана Хрестителя післаний був архангел Гавриїл до Назарета, міста в Галілеї, до діви убогої в добра земні, а богатої в чесноти. Звалася вона Марія і заручена була мужеві святому, іменем Йосифу. Він був убогим теслею і походив так як і його обручниця з роду царя Давида. І явився ангел Божий саме в ту пору, коли Марія побожно молилася, та сказав до неї ті слова: „Радуйся благодатная, Господь з Тобою, благословенна Ти в женах!“

Коли Марія почула ті слова, стрівожилася й почала роздумувати, що значить це поздоровлення. Тоді архангел Гавриїл звів її: „Не бійся, Маріє бо Ти найшла ласку у Бога. Породиш сина, і назвеш його іменем Ісус. Той буде великий і буде Сином Найвищого. І дасть йому Господь Бог столицю Давида, отця його, а царству його не буде кінця“. Тоді спитала Марія ангела: „Як те станеться, коли мужа не знаю?“ Ангел відповів: „Дух святий зійде на Тебе і сила Вишнього осінить Тебе. Для того і Святе, що з Тебе народиться, буде названо Сином Божим. Також і Єлисавета, тітка Твоя, в старости своїй породить сина, бо у Бога нема нічого неможливого“. На те сказала Марія: „То я слуга Господня, нехай мені станеться після слів Твоїх“. І в тій хвилі, як говорить св. Йоан, — „Слово Боже стало тілом“, Син Божий приймає людське тіло і душу в утробі Преч. Діви Марії і вона стає від цієї хвилі матір'ю Сина Божого. В пам'ять тої події, так радісної для людства, установлений празник Благовіщення.

ЧИ ЗНАЛИ ВИ, ЩО...

Шікаго, місто в Америці, має тепер 3 мільйони 157 тисяч мешканців, а перед 100 роками мало всього 70 мешканців.

Дня 19 березня ц. р. Європа поїхала до Америки.

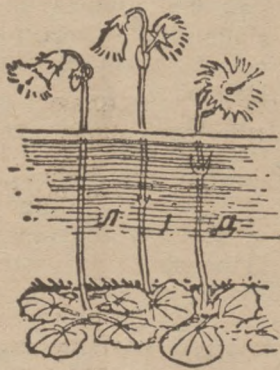
Людська шкіра, має більше як два мільйони маленьких дірочок, котрими виходить піт.

Отся качка не є качка тільки крилик. Треба тільки образок скрутити трохи направо.

Метеорологічна станиця на Юнгфраві не має вікон на дасі, як це виглядає на образку в попереднім (12) числі. Вийшло воно так на „пріма апріліс“. (На образок треба глядіти з лівого боку).

Альбанці на „так“ крутять головою, а на „ні“ кивають — отже противно як у нас.

Отся рости́на, що своїм тонким білом пробиває лід і над ним розцвітає, росте в Швейцарії і зветься Зольда-неля.

Народній календар: На Благовіщення весна зиму поборолала. Коли на Благовіщення дощ, то виродиться жито і гриби, коли мороз — зародять огірки. Яке Благовіщення, такий Великдень. На день перед Благов. сіють горох. Бжолі виносять із зимового сховку.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

6—8. IV. 1917. Всеукраїнський національний з'їзд у Києві. За маніфестацією з 1. квітня (19 ст. ст. березня) пішов на Вел. Україні з'їзд за зїздом. Найвеличавіший був всеукраїнський національний з'їзд скликаний на 6. квітня до Києва. Скликала цей з'їзд Центральна Рада, щоб перевести нові вибори й надати Раді характер справжнього представництва всего українського народу. Дано змогу взяти участь усяким об'єднанням, організаціям і установам, що признавали себе українськими. Хоч як великі були тоді труднощі, зїхалося на з'їзд до 900 представників різних українських організацій. Три дні тривали наради з'їзду. Порушувалося на ньому різні справи й вибрано нову Центральну Раду. Представників до Ради вибрано тепер від земель (територій), від військових, селянських і робітничих організацій, від партій і від культурних і професійних товариств. Програму Центральній Раді зіставлено чисто політичну. Мала рада домогтися національно-територіальної автономії в федеративній російській республіці. Були вже тоді між представниками такі, що домогалися явно самостійності України, та були вони в Центральній Раді в значній меншості.

12. IV. 1596. Битва Шаули й Наливайка на урочищі Гострий Камінь. На вістку, що на Україні Наливайко підняв повстання проти Польщі, заворушилися й Запоріжці. І з початком 1596 р. Лобода з половиною запорізького війська пустився з Січі Дніпром у Черкаси. Друга половина Запоріжців рушила кінями через усю Україну аж на Білорусь. Загрожено польські дідичі вимогли на королеви Жигмонтови III, що він наказав коронному гетьманови Жолкевському рушити проти козаків. І Жолкевський зі шляхтою та з коронним військом рушив на Волинь. Біля Наливайка було тоді всего 1000 козаків, інші розійшлася по Волині дрібними ватагами. Годі було Наливайкові ставати до бою з Жолкевським і він завернув на Браславщину, а відсіль на Умань. Жолкевський ішов за ним у слід, хотів оточити його. Та Наливайко потопив свої гармати в ріці, а стріливо закопав у землі і ішов на Запоріжжя в Чорний Ліс і Чути й післав кількох козаків до Лободи, щоб злучився з ним. По нараді Запоріжці пристали на це й під Білою Церквою злучилися всі три отамани: Наливайко, Лобода й Шаула. На загальній раді вибрали Шаулу гетьманом злучених козацьких військ. На вістку, що наближується Жолкевський, Шаула вивів козаків із міста й став табором на урочищі Гострий Камінь біля Озера. Навкруг табору розставив він вози в п'ять рядів, скувавши їх ланцюгами. Поміж возами устаткував 24 гармати й дожидався так неприятели. В Жолкевського було більше гармат тай більше буливони й він узявся розбивати ними козацький табор.

Прорвавши гарматними кулями табор у кількох місцях, післав військо до наступу. Та козаки держалися кріпко. Відбивали наступи густою стрільбою, а далі списами й шаблями. Билися не жалюючи життя. По завзятому бою відбилися й вийшовши з табору гнали Поляків аж до Білої Церкви. А всеж втрати козаків були великі. Гетьманові Шаулі гарматня куля відірвала руку, ранений був і Наливайко. Кількох полковників і курінних отаманів запорізького війська наложило головами, а простих козаків згинуло або було ранених до 2000.

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЕНДАР

6. IV.	схід сонця	4:53,	захід	5:59
7. IV.	"	4:51,	"	6:01
8. IV.	"	4:49,	"	6:02
9. IV.	"	4:47,	"	6:04
10. IV.	"	4:45,	"	6:05
11. IV.	"	4:43,	"	6:07
12. IV.	"	4:41,	"	6:09

Дня 6. IV. о год. 10:24 перша чверть. Пересічна довгота дня в сім тижні 13 г. 17 мин.

Замовляйте отсі КНИЖКИ

Бібліотеки Укр. Христ. Організації
Львів, Кльоновича 8/II.

Ч. 1.	Основи соціології	3—
Ч. 3.	Спіритизм	2—
Ч. 4.	Життя св. Кирила і Методія	0:80
Ч. 5.	Секти і сектанти	0:60
Ч. 6.	Петро, перший уніятський митрополит України-Руси	1:50
Ч. 7.	Греко-кат. Церква	0:95
Ч. 8.	Др. О. Назарук: Преса	3—
Ч. 9.	Борці за Церкву (Св. Павло)	2:00
Ч. 11.	Др. О. Назарук: Вчасна весна в північній Альберті	0:50
Ч. 12.	о. Т. Галушинський: Найвищий Пастирський Уряд в Хр. Церкві	0:60
Ч. 13.	Зброя до оборони і наступу (Начерк реферату про пресу)...	[добр. даток]
Ч. 14.	о. Т. Галушинський. Царство сатани настає на нас	0:80

Вирівняйте передплату
за I-ий квартал

БІРЖА

ЗБІЖЖА: (за 100 кг. льоко стація надан.). Пшениця дв. 35:50—36:50, пшениця с. 32:75—33:75 жито д. 17:00—17:50, жито сел. 16:00—16:50, ячмінь на млино 17:—17:50 овес гал. 14:50—15, кукуруза 21:25—22:25, бараболя промисл. 2:75—3, фасоль біла 45—55, фасоль колір. 30—35, фасоль краса 40—45, горох 1/2, Вікторія 24:75—26:75, горох пільн. 20 21, гречка 22:00—23:00 лен 66:50—68:50, люпин 24—25, конюшина червона 140—160, просо 26:75—27:75, сіно прас.: 8:50—9:00, солома прас. 5—6.

ГРОШІ. Доляр ам. 8:89.

Молоко, масло, яйця: „Маслосоюз“ п... V. за першорядне солоне масло на вивіз по 4:90 зол. за кг, за несблене в бляках 4:70 зол.

За літру молока 34 гр., за літру сметани 1:60 зол.

За копу яєць платиться менше як 5—зол. На селах платять за яйце по 6 гр. Масло, молоко і яйця дешевіють,

Худоба: На львівській торговиці платили при кінці березня за корови третьої сорти по 1 зол., другої кляси по 1:30 до 1:40 зол., а першої 1:50 зол., за 1 кг. живої ваги.

За товсті воли по 1:30—1:60 зол. за бугаїв другої сорти 1:20 до 1:30, за ялівник від 1:25 по 1:50 зол. За телята по 0:95—до 1:15 за 1 кг. живої ваги. Телята подешевіли.

Свині: Експортна різня Рукера на Знесінню коло Львова платять за товсті (солонинові) свині по 2:20—2:30 зол. за кг. живої ваги, за свині на бекон (мясні на забій і вивіз до Англії по 2 до 2:10 зол., за свині (гірші) на вивіз до Відня по 1:80 до 2:10 зол.

Ціни о 10 гр. на 1 кг. низші як минулого тижня.

1 кг. сушених грибів, самих шапочок 35 зол., шапочки зі стовпиками 25—30 зол., а самі стовпики 15 зол.

Шкіри: За велику шкіру з коня 24:80 зол., зк малу 12:40 зол. За кг. шкіри з теляти забитого на селі 3:60 зол., а забитого в різні 4:00 зол. За кг. тяжкої жкїри з дорослої худоби по 1:70 зол., а легкої по 2 зол.

Політичний словар

ґаля, торжество влаштовуване на дворі пануючого, або звязане з пануючим родом — також одяг, приписаний на таке свято.

ґалімація, суматоха, безладдя.

ґальофобія, ненависть і нехоть до всего, що походить із Франції.

ґальоманія, замилювання у всьому що французьке.

ґерманізація, німчення людей ненімецького походження.

ґерманіфізм, коли хтось любить і цинить усе, що німецьке.